

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
публічного та міжнародного
права і правоохоронної діяльності
(протокол № 3 від 05.10.2020 р.)
в.о. завідувачки кафедри
 Ірина РИЖЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні вченої ради історико-
юридичного факультету
(протокол № 2 від 20.10.2020 р.)
голова вченої ради
 Андрій КАЗАНЧАН

ПРОГРАМА

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

«ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЇ»

(тема)

Херсон 2020

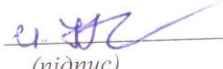
Програма підвищення кваліфікації «Фінансова грамотність та інвестиції»
(тема)

Розробники:

Волкович О.Ю., доцент кафедри публічного та міжнародного права і правоохоронної діяльності, історико-юридичного факультету ХДУ, к.ю.н., доцент.

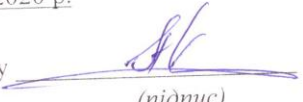
Програму схвалено на засіданні кафедри публічного та міжнародного права і правоохоронної діяльності

Протокол № 3 від «5» жовтня 2020 р.

В.о. завідувачки кафедри Ірина РИЖЕНКО
(підпис) (ім'я, прізвище)

Програму рекомендовано на засіданні вченої ради історико-юридичного факультету

Протокол № 2 від 20 жовтня 2020 р.

Голова вченої ради факультету Андрій КАЗАНЧАН
(підпис) (ім'я, прізвище)

Погоджено:

Завідувачка Центру післядипломної освіти Маргарита КЛИМОВИЧ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Загальні положення

Програму розроблено згідно з Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 р. № 1133), Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Херсонського державного університету та про приймання на підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників з інших закладів освіти (наказ від 03.10.19 № 771-Д).

Актуальність. Прискорення процесу підвищення фінансової грамотності населення цілком закономірне, оскільки належний рівень освіченості сприяє поліпшенню рівня життя громадян, розвитку економіки та суспільного добробуту. Фінансова освіта потрібна людині у будь-якому віці: дітям вона дає уявлення про цінність грошей, прищеплює навички планування бюджету і заощаджень. Молоді знання з управління фінансами допоможуть у вирішенні проблеми оплати за навчання або придбання житла через фінансове планування, залучення та ефективне управління кредитними ресурсами. Дорослим громадянам фінансова грамотність необхідна для ефективного управління власними коштами, розрахунків співвідношення між заощадженням та споживанням, оцінки ризиків і прийняття правильних рішень щодо інвестування заощаджень, користування різними фінансовими продуктами і послугами та планування пенсійного забезпечення.

Цільова аудиторія: педагоги різних спеціальностей, зокрема: (математики, географії).

1.2. Напрями

Опанування знаннями і навичками в результаті підвищення кваліфікації за програмою дає змогу сформувати компетентного фахівця з відповідними педагогічними компетентностями:

- *Предметна компетентність викладача передбачає* (визначається як теоретична і практична готовність до викладання дисципліни): працювати з різними джерелами інформації; отримувати необхідну інформацію, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та використовувати її для навчання; подавати навчальний матеріал у достатньому обсязі, науково обґрунтовано, послідовно і логічно;
- *Дидактична компетентність викладача:* визначати цілі навчального заняття й всього курсу дисципліни; будувати навчальний процес жваво, емоційно, цікаво; відбирати зміст і відповідне обладнання для проведення навчального заняття; викладати навчальний матеріал доступно, чітко, виразно, переконливо; розробляти дидактичний матеріал для навчального заняття;
- *Методична компетентність викладача* (виявляється у поінформованості з проблем інновацій в галузі освіти, використанні різноманітних освітніх технологій і засобів навчання, способах організації роботи студентів на занятті): визначати мету та завдання навчального заняття; використовувати схеми аналізу різних навчальних занять; правильно обирати прийоми, методи, обладнання для реалізації поставлених навчальних завдань; організовувати навчальний процес як педагогічну взаємодію; визначати провідні знання, уміння та навички, які необхідно сформувати у студентів під час навчального заняття; використовувати наочні засоби навчання; використовувати різноманітні сучасні методи і форми навчання.

Метою є удосконалення, формування професійних компетентностей педагога загальної середньої освіти щодо підвищення майстерності, вивчення понятійно-категоріального апарату, які використовуються щодо фінансової грамотності та обізнаності у сфері інвестицій населення.

1.3. Завдання:

- а) знання про важливість фінансової освіти у контексті світової фінансової кризи;
- б) вивчення міжнародних принципів підвищення фінансової грамотності;
- в) мета, завдання фінансової, інвестиційної грамотності в Україні;
- г) формування та розвитку цифрової, комунікаційної, медійної, компетентностей тощо.

1.4. Очікувані результати

Знання й розуміння	основних термінів з фінансової грамотності педагога, підвищення інвестиційної обізнаності учасників освітнього процесу, систематичне інформування про актуальні питання фінансової грамотності.
Уміння	вироблення умінь і навичок фінансової грамотності та інвестиційної обізнаності; володіння сучасними технологіями роботи з державними реєстрами що містять фінансово-правову інформацію; організувати право просвітницькі заходи; конструювати та реалізувати педагогічну взаємодію з учнями на засадах використання новітніх форм, методів, технологій, що спрямовані на розвиток дитиноцентризму.
Диспозиції (цінності, ставлення)	посилення інформаційної, фінансово-правової підготовки учнів; формування фінансово-правової свідомості як сукупності правових уявлень, поглядів, переконань і почуттів, що визначають ставлення особистості до вимог законів, регулюють її поведінку в конкретній правовій ситуації; формування поваги до держави і права, розуміння необхідності дотримання вимог законів у сфері фінансової грамотності; подолання у правовій свідомості хибних уявлень, що сформувалися під впливом негативних явищ, життя щодо освітнього середовища.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

2.1. Зміст

Зміст програми, зокрема цілісний і системний добір дидактичних матеріалів урахує особливості професійної діяльності педагогічного працівника і визначається вимогами суспільства до знань щодо забезпечення закладів освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямками державної політики у сфері освіти; освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників.

Зміст програми має теоретико-методологічну та практично-прикладну спрямованість, охоплює змістовну та інструментальну складові підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації організовано в такі етапи:

1. Теоретичний блок.
2. Практичний блок

2.2. Програма передбачає кілька варіантів організації підвищення кваліфікації на вибір педагогічного працівника:

- індивідуальну/групову дистанційну форму (стажер здійснює підвищення кваліфікації самостійно онлайн (переглядає інструкції та приклади, опрацьовує навчальні матеріали, виконує практичне завдання й надсилає звіти); за потребою звертається за консультацією до керівника підвищення кваліфікацією.
- індивідуальну/групову очну форму (організуються очні практичні заняття, тренінги, семінари, вебінари на кафедрі з опрацюванням тем підвищення кваліфікації).

Незалежно від обраної форми підвищення кваліфікації кожен стажер індивідуально виконує практичне завдання, упроваджуючи нові знання й уміння з теми у свою професійну діяльність.

Схвалений керівником підвищення кваліфікації фінальний звіт про проходження підвищення кваліфікації є підставою для зарахування годин та кредитів ЄКТС підвищення кваліфікації. У разі відхилення звіту стажер доопрацьовує курс та надає його повторно.

2.3. Терміни підвищення кваліфікації

Загальний навчальний обсяг за цією програмою складає 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС).

3. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

№	Назва теми модуля	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг годин	Аудитор на робота	Самостійна робота	Форма контролю
1.	Національна стратегія розвитку фінансової грамотності та інвестицій учасників освітнього процесу.	1	30	10	20	опитування; тести; проєкт; методичні розробки; звіт.
Усього:		1	30	10	20	

4. ЗМІСТ КУРСУ

4.1. Аудиторна робота

№	Тема	Лекція	Практичне	Викладач
1.	Теоретико-методологічне заняття з основ фінансової грамотності: передумови становлення та вивчення європейського досвіду.	4		Волкович Олена
2.	Важливість фінансової освіти у контексті світової фінансової кризи		2	Волкович Олена
3.	Міжнародні принципи підвищення фінансової грамотності та інвестицій		2	Волкович Олена
4.	Підготовка презентації моделей навчально-виховного процесу з фінансової грамотності в Україні для учасників освітньої діяльності.		2	Волкович Олена
Усього: 10 годин		4	6	

4.2. Самостійна робота

№	Тема та відведена кількість годин	Викладач
1.	Опрацюванням рекомендованої літератури, робота з електронними джерелами, державними реєстрами що містять правову інформацію (4 години).	Волкович Олена
2.	Аналіз педагогічних ситуацій стану дотримання прав дитини у закладі освіти щодо фінансової грамотності (4 години).	Волкович Олена
3.	Апробація на практиці моделей навчально-виховного процесу з фінансової грамотності. Захід може бути у формі: ігрового марафону, круглого столу,	Волкович Олена

	дискусії, квесту, бесіди, тренінгу, брей-рингу, турніру, правового лабіринту та в інших формах (4 години).	
4.	«Навчальний заклад, дружній до дитини» - розроблення методичних рекомендацій до творчого конкурсу (4 години).	Волкович Олена
5.	Підготовка короткого конспекту-анотації до «ПОСІБНИКА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА РЕАЛІЇ» (URL: http://visnykj.tneu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/420). Вивчення сайту ЗОШ де працює стажист, аналіз змістового наповнення на предмет дотримання фінансової грамотності учня (2 години).	Волкович Олена
6.	Підсумкове представлення для перевірки результатів виконання практичних завдань та направлення на електронну адресу «elenavolkovich7@gmail.com» (2 години).	Волкович Олена
Усього: 20 годин		

5. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

1. Розробити словник правових термінів від 20 слів;
2. Підготувати презентацію на тему «Фінансова грамотність учнів 4 класів»; «Фінансова грамотність учнів 9 класів»;
3. Розробити сценарій проведення навчального заняття «Ігровий марафон у країну фінансів»;
4. Підготувати правову тематику для наукових досліджень і проектні завдання для роботи учнів під час проведення навчальних занять та вдома (3; 5);
5. Моніторинг електронних освітніх ресурсів для дистанційного навчання з фінансової грамотності учнів та/або батьків, підготувати методичні рекомендації по їх використанню.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Прикладні фінанси. 8 клас: навч. метод. посібник для вчителя / авт. кол.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко. – К.: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. – 117 с.
2. Куриш Н. Формування фінансової грамотності учнів – інвестиції у майбутнє економіки України / Н. Куриш, Д. Куриш // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. - 2016. - Вип. 2. - С. 19-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ped_in_2016_2_4
3. Фінансова грамотність та захист прав споживачів у Польщі. Огляд з підвищення рівня фінансової грамотності. Проект USAID FinRep «Розвиток фінансового сектору». 17 вересня 2012 р.
4. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-p> (дата звернення: 23.02.2020).
5. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 04.10.2020).
6. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України в редакції від 01.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF> (дата звернення: 04.10.2020).

Додаткова література

1. Магрет Расфельд, Штефан Брайденбах. Школа на старті. Мотивація до дії / Переклад з нім. Романа Чорнюка. – Львів: Літопис, 2018. – 136 с.

2. Юрій С.І. Фінансова грамотність населення в діалектиці сучасних освітніх тенденцій [текст] / С. І. Юрій, Т. О. Кізима // Фінанси України. – 2012. – № 2 (195). – С. 16–25.

3. Соркін І.В. Методологічні засади розроблення стратегічних документів щодо фінансової грамотності [текст] / І. В. Соркін // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2013. – Вип. 2. – С. 301–309.

4. Приходько Б. Стратегічні напрями підвищення рівня фінансової грамотності населення України [текст] / Б. Приходько // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 2 (216). – С. 11–16.

5. Кізима Т. О. Фінансова грамотність населення: зарубіжний досвід і вітчизняні реалії [текст] / Т. О. Кізима // Вісник ТНЕУ. – 2012. – № 2. – С. 64–71.

INTERNET – ресурси

1. www.financial-education.org
2. Financial Services Policy and Financial Markets. European Commission. 7th October 2008, Brussels National Strategies for Financial Education Report.
3. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
4. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>.
5. Сайт Президента України. URL: [http:// president.gov.ua](http://president.gov.ua).
6. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. URL: [http:// kmu.gov.ua](http://kmu.gov.ua).

Документ про результати підвищення кваліфікації

За результатами проходження програми курсів підвищення кваліфікації Центр післядипломної освіти ХДУ видає сертифікат про підвищення кваліфікації із зазначенням усіх необхідних відомостей.